

ז' אייר תשס"ד
28 אפריל 2004
מספרנו: 1042

עלון מידע לפני הפסקת הריון

גב' נכבדה,

את בהריון ונדרשת בשאלה של הפסקת ההריון. בעלון מידע זה המוגש על ידי משרד הבריאות, תמצאי הסברים על הפסקת ההריון, עבודת הועדה להפסקת הריון והעזרה המקצועית העומדת לרשותך.

מהי הפסקת הריון

הפסקת הריון הנה סיום של ההריון במהלך 22 השבועות הראשונים שלו (עד לחודש החמישי) מתבצע ידי הורקת הרחם. הפסקת ההריון בשבועות מתקדמים יותר כרוכה גם בהמתת העובר.

סיבוכים וסיכונים של הפסקת הריון.

הפסקת הריון יזומה המבוצעת בתנאים הולמים, אינה מלווה לרוב בתופעות לוואי ו/או בסיבוכים מהפעולה הכירורגית או מההרדמה. הסיבוכים העלולים להופיע מיידית או בשלב מאוחר יותר הנם:

הסיבוכים המאוחרים כוללים:

- ♦ הפרעות בפריון.
- ♦ הפלות ולידות מוקדמות.

הסיבוכים המיידים:

- ♦ נקב ברחם אשר בגינו תידרש התערבות ניתוחית ובמקרים נדירים ביותר כריתת רחם
- ♦ פגיעה בצוואר הרחם.
- ♦ שטפי דם.
- ♦ זיהומים.

הסיבוכים לאחר הפסקת הריון עלולים להופיע גם לאחר גרידת הרחם בעקבות הפלה טבעית. ככלל, עליך לדעת כי הריון ולידה עלולים להיות מלווים בסיבוכים דומים או חמורים יותר.

שיטות להפסקת הריון:

קיימות מספר שיטות לביצוע הפלה והן נבחרות בהתאם לגיל ההריון ומצב בריאות האשה.

- ♦ בשליש הראשון בהריונות מוקדמים עד שבוע 7, ניתן לגרום להפסקת ההריון על ידי טבליות הנלקחות דרך הפה, בדרך כלל ללא צורך בפעולה פולשנית. טבליות אלו נקראות "מיפגין" (RU-486).
- השימוש ב"מיפגין" ובעקבותיו בתכשירים מכווצי רחם, מקטין במידה ניכרת את הסיכון לסיבוכים הקשורים בגרידה.
- עליך לדעת כי במיעוט של המקרים, בהם חלל הרחם לא התרוקן, יהיה צורך לבצע גרידה.

אם הינך בשבועות הראשונים של ההריון, זכותך לבקש במרפאה את העלון המיוחד על השימוש ב"מיפגין", שהנפיק משרד הבריאות, ולהחליט עם הינך מעוניינת בטיפול זה או בגרידה.

- ♦ בהריונות עד שבוע 12 נעשית הפסקת ההריון בדרך של ריקון חלל הרחם על ידי שאיבה וזאת לאחר הרחבת צוואר הרחם. פעולה זו יכולה להתבצע תחת הרדמה כללית, אזורית או מקומית.

ישנם מרכזים רפואיים אשר ממליצים על פעולה זאת גם עד השבוע ה-18 להריון.

♦ בשליש השני של ההריון (שבועות 13-22) מבוצעת הפסקת ההריון על ידי שימוש בחומרים שונים אשר גורמים להתכווצות הרחם. ההתכווצויות, בדומה לתהליך הלידה, גורמת לפליטת העובר מן הרחם. לאחר פליטת העובר והשליה יש לעתים צורך לבצע גרידה בכדי לוודא כי חלל הרחם אכן התרוקן מתוכן ההריון. התערובות זו מתבצעת בהרדמה.

הפסקת הריון בשליש השני של ההריון, כרוכה בשיעור מעט יותר גבוה של סיבוכים רפואיים ונפשיים.

הועדה להפסקת הריון

באילו מקרים מותר להפסיק את ההריון?

הפסקת ההריון מותרת על פי חוק שנתקבל בכנסת בשנת 1977. החוק מפרט את המצבים בהם מותר לבצע הפסקת הריון:

1. כאשר האישה למטה מגיל הנישואים (עד 18), או מלאו לה 40 שנה ויותר.
2. ההריון נובע מיחסים אסורים על פי החוק הפלילי, או מיחסי גילוי עריות, או שלא מנישואין.
3. הוולד עלול להיות בעל מום גופני או נפשי.
4. המשך ההריון עלול לסכן את חיי האישה, או לגרום לה נזק גופני או נפשי.

ביצוע הפסקת הריון (בהתאם לסעיפים אלו) טעון אישור של ועדה להפסקות הריון ויכול להתבצע רק במוסדות שהוכרו לכך על ידי משרד הבריאות.

לא תאושר הפסקת הריון כאשר הבקשה אינה תואמת את אחד הסעיפים שהוזכרו.

הרכב הועדה- על פי חוק, מונה 3 חברים- שני רופאים ועובד סוציאלי. בכל הרכב שכוזה, חייבת להיות לכל הפחות אישה אחת.

הועדה תאשר את בקשתך, רק לאחר שהוכח כי לפחות אחד מארבעת הסעיפים שהוזכרו תקף לגביך, ולאחר שהבעת הסכמתך המודעת באישור חתימתך, לביצוע הפסקת הריון. הפסקת הריון מעבר לגיל של 23 שבועות דורשת אישור של ועדה מיוחדת, אליה רשאים להפנות חברי הועדה הרגילה

כיצד פונים?

כל אישה בהריון רשאית לפנות לועדה להפסקת הריון .

דרך עבודת הועדה ומועדי התכנסותה שונים בכל אחד מבתי החולים. בבתי החולים פועלת הועדה בדרך במסגרת מרפאות הנשים. (במרפאות החוץ של אותו מוסד). ועדות פועלות גם במספר מרכזים לבריאות האישה בקהילה, ובמרפאות כירורגיות שאושרו לכך. בפנותך לועדה עליך להצטייד בתעודת זהות, בתשובת בדיקת האולטרסאונד המתעדת את גיל ההריון, במסמכים רפואיים מתאימים אחרים, ותשלום עבור פתיחת תיק.

הטיפול בפניות המגיעות לוועדה

עם הגעתך לבית החולים או המרפאה המורשית תופני על ידי מזכירת הוועדה לעובדת סוציאלית לשיחה, במסגרתה מוסברים ומובהרים ההליכים לאישור הבקשה. העובדת הסוציאלית תמסור לך חוברת זו, תייעץ, תדריך ותנחה אותך בכל ההליך. במקרים מתאימים תבדוק אתך אפשרויות למציאת פתרון אחר. כמוכן שניתן לשתף את העובדת הסוציאלית בקשיי ההחלטה עצמה.

מאוחר יותר תופני לוועדה בה משתתף תמיד רופא נשים מומחה, אשר ישוב ויסביר לך את תהליך הפסקת ההריון על שלביו השונים את השיטות האפשריות ואת הסיבוכים אשר עלולים להיות כרוכים בפעולה. לאחר אישור הוועדה ובתום השיחה תתבקשי לחתום על ההסכמה לביצוע הפסקת ההריון, ועל כך שקיבלת הסבר מפורט טרם חתימתך. רופא יאשר בכתב כי הסביר לך את הסיכונים והסיבוכים הכרוכים בהפסקת ההריון, את התוצאות האפשריות, ואת נכונות חתימתך בפניו.

• לעיתים יבקשו חברי הוועדה לשוחח איתך בנוסף לעיון בטפסים שברשותם. במקרה בו לא תאושר הפסקת ההריון, מחובת הוועדה לאפשר לך להופיע בפנייה ולמסור את הסתייגותך.

• החלטת הוועדה נמסרת בדרך כלל מיידית, ומפרטת את הסעיף בחוק לפיו אושרה את הפסקת הריון, אלא אם מדובר במקרה חריג הדורש התייעצות נוספת.

חשוב לדעת

כל המידע והמסמכים המתייחסים לבקשות המופנות לוועדה, לדינייה ולהחלטותיה, הם סודיים וחסויים. לאחר שאישרה הוועדה את הפסקת הריוןך תופני על ידה לביצוע הפעולה באותו בית חולים או מוסד מוכר אחר הרשאי לפי חוק לעשות כן.

לידיעתך

ביצוע הפסקת ההריון כרוך בתשלום או בהצגת התחייבות כספית מקופת החולים בה את מבוטחת

התייעצות עם מומחים לפני ביצוע הפסקת ההריון

באם הסיבה לבקשת האישור להפסקת ההריון נובעת מחשש כי הוולד עלול להיות בעל מום גופני או נפשי (סעיף 3 בחוק) או משום שההריון עלול להוות סכנה לחייך, או לגרום לך לנזק גופני או נפשי (בסעיף 4 לחוק), יש באפשרותך להתייעץ עם מומחים, אליהם ניתן לפנות באמצעות הרופא המטפל שלך או באמצעות הוועדה.

תכנון המשפחה וייעוץ גנטי

לאחר הפסקת ההריון, חשוב לפנות לייעוץ והכוונה בנושא תכנון משפחה, מניעת הריון בלתי רצוי ויעוץ גנטי (במידה ונדרש) לפני ההריון הבא. ניתן להתייעץ בנושא במרפאות הנשים בבתי החולים הציבוריים, בקופות החולים ובתחנות לבריאות ותכנון המשפחה.